

AD
EXSEQUIAS FUNERIS
VIRI
MAGNIFICI, NOBILISSIMI, AMPLISSIMI
CONSULTISSIMIQUE,
DN. JULII
SURLANDI,
J. U. L. ET INCLYTÆ REI
PUBLICÆ HAMBURGENSIS CON-
SULIS MERITISSIMI,
DECENTISSIMA POMPA D. III. AUG. PRO-
SEQUENDAS
INVITAT PERAMANTER,
EBERHARDUS ANCKELMANN,
LINGV. HEBR. PROF. PUBL. ET H. A. RECTOR.

HAMBURGI,
 Typis **CONRADI NEUMANNI,** Ampl. Senatus
 & Gymnasij Typographi.

DA

EXEQUIA JULII

SULIUS mensis abstulit nobis **JULIUM SURLANDUM**, Virum Magnificum, Nobilissimum, Consultissimum, Excellentissimumque.

Tristis hæc vox est, quæ in auribus nostris personat, non Curia modo sed civibus etiam in luctum resolutis. Abstulit enim nobis Virum omnibus illis naturæ dotibus abunde instructum, quæ consummatum Consulem exornant; abstulit in ipso ætatis flore; abstulit primo Consulatus anno, atque eo quidem paulo ultra medium exacto.

Q ergo tristem vocem! o casum flebilem! Erat certe in Consule hoc animi præsentia singularis, scientia juris solida, facundia non mediocris, solertia rara, ingenium excellens, iudicium acre atque exquisitum. Causas non minus prompte decidebat, quam easdem sagaciter assequeretur. Aderat etiam Corpus firmum & succiplenum, vigorque & vires, quæ tanto Muneris in seros annos pares futuræ videbantur. Unde patria nostra non poterat non à tanto Viro uberrimam sibi multiplicis boni segetem præmittere. Sed eheu! occubuit nunc ætate vegeta, inque ipsis Consulatus primordiis, successor ante hos septem menses, & quod excurrit, datus Optimo **CONSULI MULLERO**, cujus obitum, à quo recentes sumus, boni omnes adhuc deplorant, porroque deplorabunt. Quid est quod in tanto luctu mœstam familiam solari queat, nisi memoria beatæ immortalitatis, ad quam translatus **NOSTER** est? Quid est, quod animos illorum erigere fortiter possit, quam recordatio salutis per Christum reparatæ, cujus **NOSTER** per vulnera communis totius humani generis **REDEMPTORIS** factus particeps est? Non est, quod de utraque dubitemus. Ad sunt enim testes omni exceptione maiores, sacrae paginæ Veteris

&

&

&

&

& Novi Fœderis, quarum auctoritas divina si nullo alio constaret argumentorum, sufficerent innumera illa, quæ in istis habentur de Messia vaticinia, typi creberrimi, aliæque tam de exteris regnis quam de ipsa Ecclesia prædictiones, quæ singula, licet quædam mille & amplius annis complemento anteriora, exactissime tamen, cum omnibus etiam minutissimis circumstantiis, tempore locoque definito, fuere adimpleta. Testantur autem quam luculentissime (a) corpus ex pulvere quondam formatum reverti in terram, quemadmodum antea fuit, Spiritum autem reverti ad DEUM, qui illum primo homini inspiravit. (b) Piorum animas, post beatam analytin, tanquam preciosum aliquod *νεσμηλιον*, à Christo lascipi, (c) versari cum eodem in Paradiso cœlesti, (d) adesse ei quam præsentissime, (e) atque dissoluto terreno hocce Corporis tentorio statim ab ipso obitu nancisci ædificium quod ex DEO est, domum non manufactam, æternamque in coelis.

Hæc vero illa sunt, quæ in adversis constantiam, in morte animum impavidum, denique in luctu solamen abundantissimum valent producere. Equis enim è mortali Vita ad immortalem transire dubitet? Quis angustum fugarium cum augustissimo palatio, cum Paradiso omnium bonorum affluentissimo, commutare recuset? Quis lætam istiusmodi catastrophem non congratulatione potius quam lachrymis prosequendam judicet? Quare luctui statuendus est modus, atque mens ad divinæ Providentiæ piam Contemplationem convertenda, quæ uti minimarum quarumcunque rerum gerit curam, ita nihil patitur in sinceros sui Cultores proficisci, quod æterna illorum gaudia queat inturbare, aut minima ex parte imminuere. Id vero nobis agendum

(a) Eccl. XII. 7.

(b) Act. VII. 59.

(c) Luc. XXIII. 46.

(d) 2. Cor. V. 8. Phil. I. 23.

(e) 2. Cor. V. 1.

4

dum potius nunc est, ut memoriæ beati **CONSULIS**, quantum in nobis est, conservemus, atque actâ vitæ illius, cuius non exiguam partem pro salute patriæ infumfit, grata mente recolamus.

Natus autem est Hamburgi d. 21. Decembris Anni Christi **M DC LVII**, parentibus non inelytis modo, sed multa etiam laude dignissimis. Pater enim ipsi fuit Vir Plur. Reverendus atque Clarissimus Dominus **JOHANNES SURLAND**, Verbi divini in Æde Michaelitana Minister primarius, & Vicarius Pastor, vacante per aliquot annos loco isto post obitum Venerabilis Viri Domini M. Jodoci Edzardi Glanæi, primi in templo isto Pastoris optime meriti. Quanta vigilantia quantaque fide versatus hic **B. CONSULIS** nostri Parens in officio suo fuerit, dicere nunc non attinet, quandoquidem insignia ipsius merita adhuc in grata posteritatis memoria versantur. Matrem habuit **ANNAM MARGARETAM** Viri Experientissimi Dni. **JULII JOHANNIS BOKELII** Med. Doct. filiam, neptem vero Viri Excellentissimi Dni. **JOHANNIS BOKELII** Med. Doct. Ducis Brunswicensis Archiatri, & sub ipsa Academiæ Julæ inauguratione Professoris Med. postremum Hamburgensis Physici Celeberrimi. Procurarunt ante omnia Optimi Parentes hi, ut natus ex se filiulus secundum Veteris Ecclesiæ praxin quam ocysime à peccatis sacro fonte ablueretur, **JULII** nomine indito; rectissime statuentes, sacram actionem, a qua gratia **DEI** penderet, cuiusque temerarius neglectus cum salutis periculo esset conjunctus, nullatenus esse differendam. Cumque in primis statim annis egregios ingenii capacissimi radios spargeret, simulque insignis ad literas propensio in eodem appareret, facile adduci se passi sunt, ut studiis ipsum penitus consecrarent. Quare Privatorum Præceptorum curæ absque mora fuit commissus,

5

missus, qui prima elementa instillarent, dehinc publicæ Scholæ ad aliquot annos traditus, cumque adultior esset factus, nactus in humanioribus atque Philosophicis Doctorem fuit Virum Plurimum Rever. atque Doctissimum Dnum **IUSTUM CORTHUM**, Verbi divini in templo Nicolaitano Ministrum hoc tempore vigilantissimum, cuius nomen tanto minus silentii sipario fuit involvendum, quia omni qua par erat dexteritate in informando **NOSTRO** fuerat usus. Neque tamen his studiis acquievit, sed Textui etiam Hebræo Originali, ductu communis nostri Præceptoris & hujus temporis **ESDRÆ** Dni. Lic. **EDZARDI**, navavit operam, quandoquidem nondum plene tum ipsi erat definitum, Theologiæne an Jurisprudentiæ olim esset vacaturus.

His vero præsi diis instructus iter in Academiæ A. M. DC. LXXIV. est ingressus, Wittebergam ante reliquas adiens, ubi Philosophiam ulterius excoluit, tandemque Juris studio se totum dedit, quod & Giessæ continuavit, Leidæque, in quas relicta Witteberga se contulerat. Quadriennio autem in Academiis exacto in Galliam A. M. DC. LXXVIII. abiit, ut Lingvæ istius pleniorē notitiā acquireret, quam etiam est consecutus, insuperque Flexiæ J. U. Licentiati titulo cum applausu Auditorum fuit auctus. Tum Germaniam peragravit Belgiumque, non tam jucunditatis & novitatis (quarum tamen neutra simpliciter improbanda) quam utilitatis studio tractus, utque cum scientia prudentiam sibi quoque acquireret, aliaque quæ usui & emolumento tum sibi tum Patriæ aliquando essent futura.

Natali solo cum sese **DEO** propitio reddidisset, in medium ipsum protulerunt ingenii vigor, animique dotes reliquæ non minus excellentes quam copiosæ, quibus talem sese Patribus Patriæ per id temporis spatium, quo privatam coluit vitam, comprobavit, ut dignus omnino videretur, qui Republicæ regendæ maturius admoveretur. Itaque

B

A.

6.

A. M. DC. XC. d. 24. Jan. cum annum ætatis trigesimum tertium esset ingressus, in Amplissimum Senatorium ordinem est cooptatus, eoque munere per annos tredecim multa cum laude est functus, accedente etiam Anno M. DC. XCIV. & M. DC. XCV. gravi onere Præturae, qua ita se gessit, ut neque doctrina ipsius neque promptitudo in judicando unquam fuerit desiderata. Adhuc publica documenta, quae palam faciunt, maximam *re mancipis* existimationem apud ipsos fuisse Proceres, adeo ut arduis quoque rebus expediendis idoneam ipsum judicaverint. Geminae enim legationi ipsam adhibuerunt, quarum primam ad Potentissimum Svecorum Monarcham A. M. DC. XCIX. d. 11. Nov. Holmiam suscepit, Socio Viro Consultissimo Dn. **JOHANNE VON SOMM**, J. U. D. & Senatore Amplissimo, eamque ita obit, ut eorum quorum intereat votis abunde satisfecerit, atque inter frequentes Congratulantium plausus d. 28. Augusti Anni M. DCC. in urbem fuerit rediit. Altera ad Potentissimum Daniae Regem ipsi fuit demandata Tychopolin, qua ipsa etiam nihil eorum intermisit, quae ad Patriae salutem facere ipsi quomodocumque videbantur. Accesserunt tandem etiam summi in Patria honores, falces Consulares, qui delati ipsi sunt d. 14. Dec. Anni M. DCC. II. maximo Civium numero applaudente, huncque sibi **CONSULEM** in ferros annos summamque senectutem expetente.

Sed redeundum ad res ipsius domesticas est. Contraxit enim ter matrimonium. Et primis quidem solemnibus nuptiis copulavit sibi Foeminam Nobilissimam **SARAM BERENBERGIAM**, viduam **JOACHIMI ANKEEMANNI** duodecim Viri & Aedis Petrinae Curatoris jurati primarii, quae quater ipsum fecit Patrem, filiorum trium uniusque filiae. Illorum primogenitus fuit **JOHANNES**, qui ante annos plusculos adolescens optima spei in vivis esse desinit. Coeteri superstites sunt **JOHANNES JULIUS** & **FRIDERICUS JACOBUS**, una cum Sorore dulcissimi

A

7

eïssima **ANNA MARGARETA**, quos omnes singulosque divina clementia seruet & omnigena felicitate beet. Mortua A. M. DC. XCII. d. 3. Januarii prima Coniuge ad secunda vota transit, atque exeunte anno isto iunxit sibi **ELISABETAM WICHMANNIAM**, viduam **B. HENRICI PAULI LEMMII**, nati Parente Amplissimo atque Prudentissimo Dno **JOHANNE LEMMIO** Senatore optime merito, e qua tamen licet per octo annos sibi conjuncta prolem nullam suscepit. A. M. DCC. d. 29. Nov. tertias nuptias celebravit cum Nobilissima & omni Virtutum genere decoratissima Virgine **SUSANNA SOMMIA**, filia **HENRICI VON SOMM**, Civis atque Mercatoris in hac Civitate Primarii, e qua bellissimum procreavit filiolum, sed in ipso partu mortuum. Luget illa nunc acerbè obitum mariti sui desideratissimi, quem amore tenerissimo fuit complexa, & eo luget acerbius, quo familiarius & conjunctius cum eo vixit, conjugioque per brevè, quod obtravissimam cum illo conversationem merito optavit esse diutissimam.

In morbum incidit **B. CONSUL** d. 30. Maji, correptus febriliter ardente, cuius tamen visiolenti cura **Experientissimæ** quousus est Medicinæ fuit restincta, ipseque sanitati restitutus, adeo ut etiam officio suo iterum vacaverit, Deoque pro recuperata valetudine prospera gratias publicas persolvere curaverit. Verum haud multo post idem morbus recurrit, graviorque quam antea ipsi incubuit, tanto impetu, ut intra paucos dies vires penitus consumerentur, ipseque de vita inciperet desperare. Totum itaque se precibus dedit, rerum mundanarum curis profusus ex animo proscriptis, sacroque epulo reficere desideravit, quo accepto inter suorum preces & suspiria propria d. 28. Julii post horam tertiam matutinam animam **DEO** placide reddidit, cum liberos suos monitis salutaribus instruxisset, Coniugi Carissimæ supremum Vale dixisset, atque annos **Quadraginta** quinque menses quinque & dies septem vivendo absolvisset.

Gessit fasces **Consulares** dum viveret; nunc ipse in
fasci-

fasciculum viventium est relatus, qui honos multo ampli-
or est quam Omnium Regum scepra atque diademata;
Julium Mensis Augustus excipit; turbulentissimaque
sub **JULIO CÆSARE** tempora tandem tranquil-
lus rerum status sub **AUGUSTO** est consequutus; ad
deo ut Svetonio dicente, Jani quoque templum sub eo-
dem ter fuerit clausum; quod altæ pacis apud Romanos
signum erat. Quid? Princeps pacis sub **AUGUSTO**
fuit natus, & pax in terris ab ingenti Angelorum choro
solenniter fuit promulgata. **NOSTER** quoque ex
JULIO nunc factus **AUGUSTUS** est. Vivit enim
vita vere augusta, fulgetque honoribus augustissimis;
qui cedunt in præmium omnibus, quorum beatus fuit
ex hac vita exitus. Translatus è militante Ecclesia est in
triumphantem, in habitaculum pacis, in tentoria secu-
rissima, in quietem tranquillissimam, fruuntque con-
summate illa pace, quam Princeps pacis attulit, meruit-
que. Ossa quoque ipsius quiescunt molliter, beatique
ejus manes beatam manent resurrectionem in cujus
communem spem terræ matri hodie commendabuntur,
inferendi conditorio, quod in basilica S. Michaëlis est,
ad quam pompa ex ædibus ipsius procedet. Magnifi-
cus Reipublicæ noster Senatus, Maxime Venerandus
Symmistanum ordo, cæterique cujusvis loci atque dig-
nitatis Viri plurimum honorandi; non tam obtestatione
nostra, quam pietatis officiique religione adducti fre-
quentes convenient, ac comitatu condecorabunt exse-
quias, & pro incolumitate Patriæ vota facient; Summum
Numen ardentissimis precibus venerantes, ut urbem no-
stram respicere, & Bium, justum, sapientem, atque eum
denique **CONSULEM**, cui nihil à commodis
publicis sit se junctum; clementissime largiri non ol-
m. d. d. dignetur. R. P. d. 3. Augusti. A. M. D. C. C. III.

